

REDACȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an .. 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună .. 2 "N-rii de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERȚIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Soluțiunea chestiei
macedo-române.

De Teodor Filipescu.

Dela promulgarea iradelei M. Sale Sultanului Abdul Hamid din 10 Maiu 1905 încoace Grecii s'au năpustit peste frații noștri din Turcia ca niște fiare sălbatice. N'a trecut d'atunci o săptămână, în care n'a fost măcelărit de bandele grecești vr'un frate d'al nostru și să nu fi fost distrusă averea Românilor, arzându-le locuințele, bisericile ori școlile.

Bandele de tâlhari grecești sub nume de «antarti» se formează în Grecia, a cărei șefi sunt oficeri din armata grecească iar complici sunt arhierii și călugării grecești din Turcia. Aceste bande năvălesc peste frații noștri pacinici din Turcia Europeană, ca să-i estermine de pe acest pământ.

Și care păcat au comis frații noștri Români?

Păcatul lor e, că nu vreau să se cheme «Greci», și doresc să se închine în bisericile lor în limba maternă română, care limbă după declararea călugărilor din Fanar ¹⁾ această limbă strică planurile ideii helenismului.

Statul român a luat numai în apărare pe Români din Turcia fără să fi răspuns cu aceleași arme cu care lovea Grecia în frații noștri și totuși Grecia a provocat con-

flictul și a rupt legăturile diplomatice cu România. De atunci încoace s'au năpustit bandele de hoți grecești asupra Românilor din Turcia cu o îndrăzneală de fiare sălbatice, și lovesc din zi în zi tot mai mult în frații noștri, căror nu li se dă putința de a se apăra cu arme.

Înainte cu două săptămâni niște ziare străine aduceau știri tendențioase despre împăcarea Românilor cu Grecii. Miopii nu vedeau cine sunt ei, cari aduc astfel de știri, iar stupizii se încredeau în promisiunile Grecilor în chestia aplanării conflictului. Toate aceste apucături au fost înscenate numai, ca să astupe Grecii ochii României, ca bandele grecești să poată lovi și mai bine în frații noștri din Turcia. Acei cari știu să tragă învățătură din pățania altora, știu înainte ce vor face Grecii, știu că Grecii pregătesc acuma o lovitură mare neamului românesc.

Deja strămoșii noștri, Romanii ziceau «Mă tem de Danaii (Grecii), când îmi aduc dăruri», fiindcă i-au cunoscut pe Greci mai bine decât noi, dar durere și ei prea târziu. Grecii au cauzat prăbușirea imperiului roman prin imoralitatea lor, pe care au introdus-o în Roma la strămoșii noștri, cari trăiau până atunci o viață patriarhală. Grecii au fost acei, cari au chemat pe Turci în sec. XIV. în Europa, să-i apere de împăratul sârbesc Dușan, căci se vedeau constrânși a-și lua catrafusele din Bizanț. Dacă comparăm pe sultanul Mohamed II. cuceritorul Bizanțului cu succesorii lui, ne vom convinge că sultanul Mohamed II, care a cre-

scut în Asia «selbatică», și care n'a venit mai înainte în contact cu Grecii, era bărbat uman și drept, pânăce succesorii lui, ceilalți sultani din Constantinopole crescuți sub influența culturii bizantine grecești erau niște ființe decăzute, ca și Grecii de astăzi, cari omoară pe frații noștri. Grecii au chemat pe necreștinii Turci din Azia contra creștinilor ortodocși din Serbia, pentru a le apăra scaunul împărătesc în Bizanț, deoarece înșiși erau moralicește și fizicește decăzuți.

Exemplul următor ne dovedește cât au fost stimați Grecii de popoarele culte: În secolul XVII. s'a întâmplat că a venit un Grec la un cardinal în Roma. La întrebarea cardinalului, de unde e, a răspuns Grecul fălos, că e din «Grecia». Cardinalul însă i-a zis atunci: «Grecia nu există, ci Grecii se află pretutindeni». Bătrânul prelat a zis adică Grecului, că o Grecie ca stat nu există, dar oameni ticăloși (Greci) se află pretutindeni.

Românii din principatele române au suferit multe nevoi sub jugul fanarioților ²⁾, dar durere nici acele suferințe nu au fost de ajuns pentru Români să tragă vr'o învățătură. Și Dalmatinii, cari ca marinari cunosc pe Greci foarte bine, au un proverb: «nu măsură marea și nu te încrede în Grec.» Aș trece departe de tema de sus dacă aș mai înșiră și alte fapte, cari ar trebui să ne indice purtarea noastră față de Greci.

Vestea împăcării cu Grecii mi-a amintit

²⁾ Fanarioții sunt clasa aristocraților și ampoliaților grecești în serviciul Porței.

DIN MEMORIILE lui SCHERLOCK HOLMES, de CONAN DOYLE.

ROIBUL.

Traducere din englezește de TENZI.

«Mă tem, Watson, că va trebui să plec, zise Holmes, într'o dimineață când eram la dejun.

«Să pleci! Dar' unde?»

«La Dartmoor — la Kings Pyland».

Eu nu eram surprins de aceasta. Într'adevăr, mă niram că nu era încă foarte preocupat de cazul acesta extraordinar, care era singura temă de conversație în lungul și latul Angliei. Deja de o zi întreagă umblă tovarășul meu prin odaie, cu bărbia plecată pe vestă și cu sprâncenele încruntate, umplându-și ciubucul cu cel mai tare tutun, apoi când se găta tutunul, scutură ciubucul și îl umplea din nou, fiind surd la toate întrebările și observările mele. Edițiuni noi de jurnale au fost trimise de noii noștri agenți, numai ca să fie cetite fugitiv și apoi azvârlite într'un colț. Dar' tăcut cum era, eu știam foarte bine despre ce medită el.

Înainte publicului nu era decât o problemă, care ar fi putut să tenteze puterea lui de analiză, și aceea era dispariția particulară a favoritului pentru Wessex Cup și asasinarea tragică a teneurului.

Când Holmes își exprimă intenția de a pleca la locul unde s'a petrecut drama, era chiar lucrul la care mă așteptam și speram că se va întâmpla.

«Aș dori foarte mult să merg cu D-ta, dacă nu fi-ași fi cumva inoportun» zisei.

«Dragul meu Watson, ar fi un mare favor pentru mine, dacă ai veni. Și eu cred că timpul D-tale nu va fi pierdut înzadar, pentrucă sunt

puncte în cazul acesta, cari îl fac unic în felul seu. Eu cred, că chiar avem timp să plecăm cu proximal tren la Paddington și vreau să merg mai departe cu scopul voiajului nostru. M'ai îndatoră foarte mult dacă ai lua cu D-ta telescopul escelent pe care îl ai».

Și așa mă aflam în decurs de o oră în colțul unui vagon de clasa întâi, zburând, spre Epeter, pe când Scherlock Holmes, cu căciula de voiaj trasă peste urechi, așa că abia se putea vedea trăsăturile feții lui energice și plină de spirit, era cu capul plecat peste cele mai noue jurnale cari le cumpărase la Paddington cetindu-le în grabă. Lăsasem deja de mult în urma noastră orașul Reading, când el azvârli ultimul jurnal sub jilț, și îmi oferî o țigară.

«Vom reuși,» zise el, privind prin fereastră și uitându-se apoi la ceasornic.

«Facem acum într'o oră cincizeci și cinci de mile și jumătate».

«N'am observat semnele de sfert de milă,» zisei eu.

«Nici eu. Dar' stâlpii dela telegraf sunt pe linia aceasta așezați, într'o distanță de 60 de metri unul de altul, așa că socoteala este foarte simplă.

«Presupun că D-ta te-ai interesat deja de asasinarea lui John Straker și de dispariția calului Silver Blase?»

«Am cetit ce scriu jurnalele »The Telegraph» și »The Chronicle».

«Este unul din acele cazuri, unde arta jurnalistului se poate dezvolta mai mult prin aranjarea de dovezi noi. Tragedia a fost așa de extraordinară, așa desăvârșită și de o așa importanță mare personală pentru mai multe persoane din societatea înaltă, că noi suferim de o abundență

de închipuire, spirit de invenție și ipotese. Greutatea constă într'aceea ca omul să poată distinge, lucrul înscenat, de fapt — de lucru întâmplat, lucrul care este de fapt adevărit, de înfrumusețări și de teoriile raportorilor. Apoi, dupăce ne-am orientat pe baza aceasta solidă, este datorința noastră să vedem că ce este de făcut, și cari sunt punctele principale în jurul cărora se învârtă toată istoria secretă. Marți dimineața am primit două telegrame dela colonelul Boss, posesorul calului și dela inspectorul Gregory, care se interesează de afacere, cerându-mi concursul.

«Marți seara,» esclamai eu. «Și azi e deja Joi dimineața. Pentruce n'ai plecat deja de eri?»

«Pentrucă am făcut o prostie, dragul meu Watson — care e, mă tem o întâmplare mai obicinuită, de cum ar crede cineva, care m'a cunoscut prin memoriile mele. E fapt, că eu n'am putut crede să fie posibil, ca cel mai remarcabil cal, din toată Anglia, să poată fi ascuns timp mai îndelungat, mai cu seamă într'un loc așa puțin populat ca nordul Dartmoorului. Eu așteptam eri să aud în fiecare ceas că acel cal a fost găsit, și că acela care a ascuns calul este și asasinul lui John Straker. Când cu toate acestea, sosi o altă dimineață și eu aflai, că afară de arestarea tinărului Fitydroy Simpon, nimic nu s'a făcut, văzui că a venit timpul să intru în acțiune. Dar' eu am un presimț, că nici ziua de eri n'a fost percutată înzadar».

«Ți-ai format deja o teorie?»

«În sfârșit am o idee despre lucrurile esențiale ale acestui caz. Ți-le voi comunica, pentrucă nimica nu clarifică un caz așa de bine, ca dacă este împărțit și la o altă persoană și eu nici n'aș

și basmul popular vechiu: Era odată un țaran, care avea o casă și în casă un șerpe care era liber de tot în casa țaranului. Țaranului i-a născut nevasta un fecior, care după ce a crescut mărișor, vede într-o zi acel șerpe, a luat o săcură și a dat în șerpe tăindu-i coada. Șerpele a mușcat copilul de mână, și țaranul neputându-i ajuta, copilul a murit, iar șerpele s'a ascuns în casă și nu s'a arătat mult timp.

După mulți ani într-o zi vede țaranul șerpele și-i zice: »Eu nu mai pot da viața pruncului meu, pe care l'ai mușcat, eu am uitat toate, vină afară și fi prietenul meu ca mai înainte«. Șerpele însă i-a răspuns: »Până vei vedea tu mormântul copilului tău, și eu coada mea tăiată, între noi nu poate să fie pretenie«.

Fiat aplicatio!

După cum am amintit mai sus, Grecii pregăteau pentru frații noștri o lovitură mare. Și în adevăr, eri ni-au anunțat telegramele din Constantinopole trista veste, că bandiții greci peste 200 la număr au atacat pe drumul Grebenei din vilaetul Bitole între Grebena și Abela, zece familii românești și le-au măcelărit cu copii, femei, bătrâni, în total 60 de persoane și pe fete le-au dus în munte să le necinstească. Familiile se duceau la munte, păzite de 40 soldați, între cari s'au încins o luptă cu bandiții grecești, din cari au fost omorâți 18 soldați și 8 soldați fură răniți.

Cetind această catastrofă, ni-se impune întrebarea cum să dezlegăm chestia Românilor din Turcia?

Noi avem această soluțiune:

România nu va putea nici odată, până va mai fi un Român pe lume să întindă mâna spre împăcarea dușmanului nostru, adecă a Grecilor.

Dreptatea cere, că România să alunge numai decât pe toți Grecii din Țara românească, și chiar și pe acei indivizi, cari în ultimul moment s'ar declara că vor fi Români. Grecilor se poate permite să-și aducă numai o parte mică din averea câștigată în România, iar restul are să rămână sta-

tului român. România să dea voe fraților noștri Români din Turcia să se apere cu arme, și să-i ajute în această luptă.

Dacă Turcia nu va fi în stare să țină în frâu pe bandiții Greci și să apere pe supușii săi cei mai credincioși pe Români, atunci e datoria fraților din regat să se alieze fără întârziere cu Bulgarii, contra Grecilor.

Dacă ne-ar imputa cineva, că România nu poate alungă pe Greci și a le confiscă averea, aceuia îi amintesc cazul cu Turcii din Sârbia. Principele sârbesc Michail a alungat pe Turci din Sârbia fără sabie și pușcă în trei zile, el a scos adecă din țara sa pe *stăpâni*, pe Turci, așa de iute încât Turcii nu-și puteau lua cu sine din averea lor decât partea pe care o puteau duce pe spate.

Aceasta e soluțiunea chestiei macedo-române, căci măsurându-ne forțele cu Grecii vom birui. Atunci vom fi stimați și de Europa, altmintrelea vom fi timbrați nu numai noi, ci și urmașii noștri ca un popor laș și corupt.

Blăstămat să fie acel Român, care va mai întinde mâna Grecilor, sau va da banul în prăvălia grecească, fie chiar și în Azia-mică. Acel vânzător de neam să piară, cum pier frații noștri nevinovați, sub iataganul și plumbul bandiților grecești.

Sarajevo, 5/18 Maiu 1906.

10 Maiu la Viena. In ziua de 10 Maiu, la orele unsprezece dimineța s'a celebrat, un Te-Deum solemn de către preotul militar Cioban, în prezența membrilor legațiunii române, a corpului diplomatic, a ofițerilor români, detașați în Austria, a coloniei și studențimei române.

Seara s'a dat un mare banchet în sala Riedhof. D. N. Cantacuzino, girantul legațiunii, a ridicat primul toast pentru Impăratul Francisc Iosif și apoi pentru Regele Carol; dl Mihai Popovici pentru Regina, preotul Cioban pentru patrie; consulul general Lindheim pentru membrii legațiunii, și dr. Sterie Ciurcu pentru consulul general Lindheim.

putea reflectă la ajutorul D-tale dacă nu-ți arat punctul de unde vom pleca«.

Mă răzimai de pernele jețului, fumând țigarea, pe când Holmes, plecat, controlând cu degetul lui arătător lung și slab, harta care o ținea pe palma mânei dreaptă, îmi făcu o schiță despre evenimentele cari au făcut necesar voiajul nostru.

»Silver Blöse, robul disparent« zise el «este din herghelia din Isonomy, și are un renume tot așa de strălucit ca și al antecesorului său. Acum este în al șaselea an, și a câștigat fericitului său posesor colonelului Ross fiecare premiu la turf. Chiar pe timpul catastrofei era primul favorit pentru Wesser Cup, fiind pariul trei în contra unuia. El a fost totdeauna primit favorit al publicului dela curse, și nici odată nu l'a decepționat, așa că chiar și la pariuri s'au pus sume enorme pe el. Este de înțeles, că multă lume avea cel mai mare interes să împedecă pe Silver Blaze de-a fi Joia viitoare la căderea steagului.

Acest lucru a fost apreciat la King's Pyland, unde se află grajdurile de trenaj ale colonelului. Fiecare precauțiune a fost luată spre a păzi bine favoritul cal.

Trainorul, John Straker, este un jockey în retragere, care a călărit în colorile colonelului Ross, înainte de a deveni prea greu pentru cântarul curselor.

El a fost cinci ani jockeyul colonelului, și șapte ani ca trainor, și întotdeauna s'a arătat ca un servitor onest și zelos.

Lui îi erau supuși trei feciori, pentru că grajdurile nu erau estinse, fiindcă se aflau numai patru cai acolo. Unul dintre acești tineri veghiă

în fiecare noapte în grajd, pe când ceilalți dormiau în pod. Toți trei erau foarte credincioși. John Straker, care este om însurat, ședează într-o vilă mică cam la distanță de o sută de pași de grajduri. El n'avea copii, ținea numai o servitoare, și trăia foarte comod. Locul e foarte pustiu în împrejurime, dar o jumătate de kilometru spre nord se află vre-o câteva vile, cari au fost zidite de un antreprenor din Tavistock, pentru oameni bolnavi cari doresc să se recreeze în aerul curat din Dartmoor. Tavistock este situat doi kilometri spre vest, pe când trecând peste terenul inocirlos, cam la distanță de doi kilometri, sunt grajdurile zidite în stil mai mare din Capleton, cari aparțin lordului Backwater, și sunt conduse de Silas Brown.

În celelalte direcțiuni este terenul mocirlos desert și sălbătic, șed numai vre-o câțiva țigani nomazi pe acolo. Așa era situațiunea generală a lucrurilor Luni seara, când s'a întâmplat catastrofa.

În seara aceea caii au fost trainați și scăldați ca de obicei, și grajdurile fură încuiate la nouă oare.

Doi dintre servitori s'au dus în casa trainorului unde căpătau cina în bucătărie, pe când al treilea, Ned Hunter, rămase ca păzitor. Cinci minute după ce noua servitoare Edith Baxter, duse la grajduri cina, care era carne de miel tare pipărată. Ea nu duse nici un fel de beutură, pentru că în grajduri era introdusă apa, și era regula, că fiind ficiorul în serviciu, n'are voie să bea altceva decât apă. Servitoarea avea un lămpăș cu sine, pentru că era foarte întunec, și poteca conducea chiar prin terenul mocirlos.

Slujbași români.

Sub impresia pildelor dureroase de trădare națională, ce au săvârșit la alegerile trecute aproape pe întreaga linie notarii români de naștere, am scris un articol în care ziceam, că în urma acestor pășanii la urma urmelor nu ne rămâne altceva, decât a nu mai ajuta nici pe un Român în slujbe publice. «Românul intrat în slujba stăpânirii, nu e mai Român»... era teza noastră formulată într'un moment de indignare, văzând stricăciunea ce o aduc cauzei naționale în deosebi notarii de pe sate.

Primim acum dela un fruntaș român câteva reflexiuni la articolul nostru pe care le publicăm cu multă plăcere cu atât mai vădit, că autorul lor însuș este în funcțiune publică și prin urmare oferă singur cea mai bună dovadă, că nu funcțiunile omoare sentimentele de cinste și de datorie națională, ci lipsa de caracter și de educație românească îi descalifică pe cei ce azi se înjosec la rolul de trădători.

Iată răspunsul:

Domnule redactor!

Din privilegiul că vre-o câți-va notari și fibiraci români de naștere s'au purtat la alegerile trecute așa de mizerabil împotriva intereselor poporului român a apărut sub titlul «Arginții lui Iuda» un articol în nrul 81 al «Tribunei». Autorul numitului articol ajunge la concluzia greșită, că «împotriva neamului românesc lucrează, ce ce și d'aci încolo, după atâtea triste pășanii vor mai alege notari ori alți slujbași români. Românul intrat în slujba stăpânirii nu e mai Român!»

Propovăduirea astorfel de lozince poate să aibă — după părerea mea — cele mai rele urmări pentru luptele noastre naționale. Astfel de concluzii vin nu din o convingere profundă ci sunt numai rezultatul unor momente de — recunoștință — legitimă indignare. Pentru că să vedem care e datoria noastră? Acela, de a asigura fiilor vrednici ai neamului nostru un trai sigur, validitate, neatarnare și libertate. Dar toate aceste noi trebuie să le asigurăm. Pasul cel mai sigur ducându-l la acest scop este deci să recucerim dominațiunea politică pe teritoriul locuit de noi. A face politica fără clasă cultă de oameni este absurditate. Și și mai mare absurditate e a nu da pâne acestor

Edith Baxter era la o depărtare de treizeci de pași de grajdură, când un bărbat apărut din întunec și îi strigă să stee în loc. Când se opri în lumina care o răspândea lămpășul, ea văzu că era o persoană cu purtare de om cult, îmbrăcat într'un costum ori, cu o căciulă de postav pe cap. El purta gamașene, și avea un baston greu cu mânerul foarte massiv și greu. Ea fu foarte surprinsă de paloarea mortală a feței lui, și de nervozitatea lui. Etatea lui, o taxă mare mult peste treizeci de ani decât subț ei.

«Imi ști spune D-ta cine sunt eu? întrebă el. Chiar mă pregătisem să petrec noaptea pe loc, cul acesta mocirlos, când văzui lumina lămpășului d-tale».

«D-ta ești vecinul stabilimentului de trainaj din King's Pyland», zise ea.

«Da, într'adevăr! Ce fericire!» exclamă el. Și că un servitor al grajdurilor doarme în fiecare noapte singur acolo. Poate că ceea-ce duci de acolo este cina care i'o duci în fiecare seară. Cred că nu vei fi prea mândră să câștigi prețului unui rând nou de haine, ai vrea?» Și scoase din buzunarul jachetei sale o bucată de hârtie albă împăturată. «Să ai grijă că servitorul să ia asta la noapte, și vei avea cel mai frumos costum care se poate căpăta cu bani!

Ea era speriată de gravitatea manierelor lui și alergă pe lângă el la fereastra prin care era obicinuită să predea mâncările. Era deja deschisă și Hunter ședează la mica masă din grajd. Ea începuse deja să-i istorisească cele întâmplate, când străinul reapăru iară.

(Va urma)

clase de oameni. Asta e de adreptul contra progresului. Căci doar și pân' aci asta a fost răul, că acești trădători ai cauzei naționale, cari între împrejurări normale nu puteau fi învredniciți să ocupe între noi slujbe publice — zic, aceștia, tocmai contra voinței noastre au ajuns în slujbe. Și fie convins autorul articolului, că dacă noi d'aci înainte n'am da slujbe Românilor, ar da stăpânirea — dar i-ar și pune prețul ca și pân' aci.

Pe acei oameni, care azi dovedesc o purtare atât de ticăloasă față de noi, poporul român nici odată nu i-a sprijinit din inimă, pentru că bine știe el că «din căne clisă nu poți face». Dacă totuși la alegeri au votat cu dânsii *au făcut-o din nevoie*. Poporul crede, că doar dacă totuși se vor schimba. *Logica lucrului prin urmare este, că și dintre Români numai elemente cinstite să ajutăm în slujbe publice*. D'aceia fiindcă cineva s'a născut Român, n'a căpătat încă dreptul de a fi un pașă între poporul român. Și pentru că să se poată depune puterea publică în mâni de Români cinstiți, e nevoie să fim în majoritate în adunările din comitat și cele din comune. Atunci îi vom putea învăța la omenie pe domnii fibirae, notari, juzi, cum se cuvine. Numai astfel de oameni să alegem cari sunt *membrii ai partidului național și dau reversal* că vor respecta disciplina acestui partid. Dacă nu putem alege Român cinstit și de omenie, atunci, sub anumite condițiuni, mai bine să alegem străini, *dar pe trădători să-i facem cu totul imposibili!*

Cu un cuvânt, d'acea pentru că sunt între Români și elemente necinstite — nu e urmare, că orice Român ar fi descalificat pentru funcțiuni publice. Din pildele trecutului nu putem trage învățături, pentru că domnii aceia în realitate n'au depins și nu depind de noi. Trebuie sistate cauzele, cari le dau acestora coarne. *Trebuie să ne aruncăm asupra alegerilor comunale și comitateneze, căci aci este chestia deslegării*. Dacă apoi vom avea majorități în congregații și în reprezentanțele comunale, atunci noi vom fi stăpânii, pentru că nu va mai cuteza să lucreze astfel, decum o cere interesul poporului.

Dar până atunci să nu ne perdem răbdarea și să nu ne pripim. Este leac și pentru netrebnicii de azi. Simplu de tot să decretăm boicotul social față de dânsii. Români să nu stea cu ei de vorbă, să nu le primească salutul, să-i izgonim din societatea românească!

Cei ce trăiesc între noi și după noi, dar lucrează împotriva intereselor noastre ale tuturor, nu sunt vrednici de altceva decât de dispreț. La astfel de om, Român să nu-i calce pragul, să nu cumpere dela dânsul nimic, nici să nu-i vindă, să nu-i lucreze pământul, nici mănăcare, nici beutură să nu-i dea nici pe bani scumpi, să nu-i facă cărușie, să nu se ducă la nunta lui, nici la înmormântare, să nu-i primească pomana, să nu fie invitați la petreceri românești, cu un cuvânt să fie în senzul cel mai adevărat al cuvântului boicotat, până ce nu arată semne de îndreptare.

Alt mijloc de retorsiune *deocamdată* nu avem, dar așa cred și aceasta e destul pentru a le tăia pofta multor nemernici cari pe calea aceasta vor să-și creeze merite la dușmanii nostri. R.

Felicitări M. S. Regelui Carol I. Toate cluburile politice liberale din România în frunte cu cei mai remarcabili bărbați politici, au adresat M. Sale Regelui Carol I telegrame de felicitare cu prilejul jubileului de 40 ani domnie.

Nemții din Bănat sunt păziți cu șapte lăcate ca nu cumva să străbată și la dânsii conștiința națională. A bătut la ochi și în ultima campanie electorală, că grija autorităților a fost îndreptată mai ales asupra comunelor nemțești, în cari pe alocurea nici nu i-au lăsat pe candidații naționali să intre.

Grija aceasta, explică furia cu care se năpustesc ziarele șoviniste din Timișoara și Arad asupra redactorului nostru Sever Bocu, pentru scrișoarea sa politică, ce a adresat în limba nemțască fraților săi alegători Nemți din Cocota. Ele strigă toate în cor după procuror căci, vezi

Doamne, sunt în primejdie — Nemții. Laudă apoi și aproabă infamiile săvârșite de administrație, spunând, că acestea sunt titlurile ei de glorie.

Iată o presă, ce se respectă!

Toasturi de mare însemnătate. Moltke sub decursul petrecerii sale la Viena a fost interviewat de mai mulți publiciști, cărora le-a mărturisit, că această călătorie a lui n'are nici un scop politic.

Baronul Beck a dat în onoarea lui un prânz splendid, unde s'au rostit mai multe toasturi, dintre care a lui Beck și răspunsul dat de Moltke au mare însemnătate. Din ele se învederează, că totuși călătoria lui Moltke a urmărit și scop politic.

La acest prânz Beck, factorul de cea mai mare însemnătate în armata austro-ungară a rostit următoarele:

«Alianța noastră frumoasă și sublimă cu Germania să rămână și pe mai departe la mulți, mulți ani, spre binele popoarelor noastre! Nădăduim, că șeful statului major german va fi tot deuna gata să spriginească interesele noastre militare reciproce și doresc ca relațiunile noastre reciproce să rămână tot atât de prietenești precum de fapt sunt acum».

La aceasta declarațiune Moltke a răspuns în modul următor:

«Cea mai sfântă datorie a mea a fost în tot deauna să mă îngrijesc de păstrarea relațiunilor noastre. E o tradiție sfântă să rămânem pe lângă aceste relațiuni, pentru că sunt o binefacere pentru popoare. Voi rămâne credincios relațiunilor noastre de alianță, cu credința unui German».

La Viena va pleca pe la începutul lunii lui Iunie și Palacini, șeful statului major rusesc. După o foaie germană se svonește, că în locul triplei alianțe a Austro-Ungariei cu Germania și Italia se va face tripla alianță a Austro-Ungariei cu Germania și Rusia.

Ziarele din Paris înregistrescă serbările jubilarie din România.

«Le Journal» scrie:

«Poporul francez se asociază din toată inima la bucuria Românilor, cari păstrează în mijlocul lumii slave, glorioasele tradiții ale rasei latine».

D'ALE ALEGERILOR.

Din cercul Boroșineu. Fraților alegători! Cei cari ați fost de față la alegerea din 30 April 1906, ați văzut bine că nu era departe până să cădem. Ce rușine n'aveam să ar fi întâmplat; dar nici așa nu ne putem mult mândri, fiindcă cercul de alegere al Boroșineului e curat românesc, și noi am ieșit învingători numai cu 157 voturi. Nu-i aceasta o rușine pentru noi?

Ne întrebam cine poartă vina?

Noi țărani s'au conducătorii nostri de pe la sate? Fără ca să ne cugetăm, putem să știm că numai și numai, conducătorii nostri preoții și învățătorii, onoare celor buni. Să căutăm bine între noi și vom afla, că puțini preoți și învățători sunt cari nu au primit banii lui Iuda, prin care bani și-au vândut turma. Au venit dintre preoții nostri și chiar numai câte unul singur la alegere, turma a lăsat-o pradă.

Pentru ce?

Am văzut chiar personal dintre acei preoți rătăciți pe trei, cum au fost părintele Valerie Dronca din comuna Berindia, care din 30 de voturi ce a avut în comuna D-sale nu s'a jenet a venit numai chiar singur, ba ce e mai mult, se scuză că fiind tânăr nu a putut să atragă nici un votant după dânsul, la care scuză i-s'a spus că preotul din comuna Miniad este și mai tânăr, și totuși a venit cu comuna întreagă. La azul

acestora s'a apărât, că deoarece fiecare votant a fost cumpărat cu 20 coroane, nu a putut să-i facă numica, la aceasta i-s'a reflectat, că alt preot din propriul său câștig ar fi dat 40 coroane și nu s'ar fi blamat să vină numai singur la alegere.

Afară de ceta au mai fost 2 falnici preoți și anume părintele Petru Ardelean din Nădilbesci, care au venit însoțit de 8 votanți, dar din 2 comune; lauda să cuvine acelor votanți, cari nu s'au lăsat de sigur cumpărați; al doilea a fost Petru Pinteia din Voivodeni, care a venit numai singur.

Din comuna noastră Moroda, am avut 42 voturi, contra 17.

Din acei 17 oameni rătăciți întreb pe Nicolae Morodan, ce se jură de bun Român până aci? Ca înaintea publicului să se rectifice, ce interes a avut, sau ce interes l-a dus acolo de s'a angajat de corteșul lui Baron Solymosy, și nu i-a fost destul să corteșească în comuna sa natală, ci a umblat și în comunele vecine, acesta-i s'at dela D-sa om bătrân, ca și urmașii D-sale să facă cum a tăcut D-sa, să se vindă pe sine însuși, și apoi prin sine și neamul său.

Acum poți fi fălos moșule, când toți sătenii D-tale te arată cu degetul și strigă după D-ta întreg neamul românesc.

Apoi fraților Români, nu suntem departe de altă alegere de deputat după-cum stau lucrurile în țară, dar pe atunci să ne organizăm încă de pe acum, și să nu mai stăm așa rău cum am stat la această alegere.

Să ne uităm fraților în jurul nostru, să vedem ce fac alte popoare afară de noi, cum știu aceia a se iubi unii pe alți, cum se ajută unii pe alți, cum alegă unii la alți și la bine și la rău, dar noi pentru ce nu facem astfel? Pentru ce nu alegăm noi să ajutăm numai și numai pe ai nostri?

Deci fraților Români, de nu vom ascultă de conducătorii nostri, cari numai binele ne vreau, vom fi noi aceia cari vom pierde capul de familie, va abziice de cărmuirea și sfătuirea acestei familii stricate, odată pentru totdeauna, vom fi noi aceia cari ne vom trezi la vales plângerii dar atunci va fi cu totul prea târziu.

Deci fraților de ne vom trezi, și de vom ascultă de conducătorii nostri, vom fi noi acea familie, care ascultând de capul familiei vom fi noi aceia cari vor pași spre înaintare, ne vom bucura noi înșine de pașii înaintării noastre, ne va vorbi de bine și răuvoitorul neamului nostru, va zice că suntem un popor care e conștiu de chemarea sa, ba ne va cinsti mai mult decât poate am merită, la alegerile noastre comitateneze și dietale nu s'ar mai vâri între noi nimeni cu banii lui Iuda.

Apoi fraților, părintele Popovici din Bârsa imi povestea la alegerea de acum, că are în comuna D-sale o familie străină, adică unicul Ungur, comuna e curat românească. I-a zis părintele pe nume și l-a rugat să vină și el cu noi cu România acum la alegere, căci și așa acolo numai el este străin. Răspunsul i-a fost, că nu poate să împlinească rugarea părintelui nici la un caz, din nou l-a rugat părintele și i-a zis iar pe nume «Mă, dacă tu vini cu noi, eu dau din voturile mele 20 să voteze în locul tău». I-a răspuns că nu vine nici la un caz, că nu poate, căci dacă vine «*moare pe el frații lui*».

Adecă dacă el ar veni cu noi, pe el îl oamoaă Ungurii că i-ar face de rușine. Vedeți dar fraților cum știu alte popoare să-și iubească națiunea sa, acel Ungur nu a vrut să vină să țină cu noi la candidatul nostru, deși i-s'a promis 20 în locul lui, nu a vrut să-și blameze frații lui, neamul lui, și a ținut sus și tare la steagul națiunii lui, apoi să ne întrebăm fraților de ce nu facem și noi așa? De ce nu știm noi să ne iubim frații nostri, națiunea noastră, limba noastră, căci iubind acestea ne-am iubit înșine pe noi?

Vedem fraților, că unde se încuibă cel mai neîmpăcat dușman a neamului nostru, Jidanul, numai în comunele noastre românești, căci acolo e locul de odihnă pentru Israil, de se și întâmplă de avem și noi prin comunele noastre românești câte un neguțator român, nu-l spriginim, mergem și cumpărăm cele de lipsă dela Jidan, căci Jidanul știe vorbi mândru cu noi până ne zmulg cruceul din pungă, dar al nostru neguțator purtăm

frică, căci îi va merge bine și se va ridica știe D-zeu la oare-și care treaptă. Dar acel Român care se va afla între noi și nu va urma așa după cum e dator ca Român, față de frații lui și neamul lui, să-l ajungă blestăm din poezia poetului Eminescu:

Cine a îndrăgît străinii
Mânca-i-ar inima câinii,
Mânca-i-ar casa pustia
Și neamul nemernicia.

Iar eu mai adaog:

Dumnezeu ca să-l trznească
Iarbă verde 'n prag să-i crească.

Dimitrie Nica.

Dela Hărman. «Kronstädter Zeitung» aduce o interesantă statistică despre raportul alegătorilor dela balotajul din Hărman. Se știe, că Românii hotărâseră de a să abțină dela vot având în fața lor doi candidați străini. Pentru candidatul sas Frangott Copony au votat 530 și pentru kossuthistul Tagányi 261 de alegători. Voturile celui dintâi se compuneau din 318 sași, 2 Unguri și 10 Români. Aceștia din următoarele sate: Hărman 4, Simpetru 1, Prejmer 5.

Tagányi kossuthistul a primit și mai multe voturi românești, 41 și anume din Bacifalu 6, Turcher 2, Cernatfalu 7, din Satulung 13, Târlungeni 6, Purcăreți 5, Zizin 2. Dacă scădem numărul total de voturi date (591) din numărul celor înscrși în listă (699) vedem că s-au abținut dela vot 108 inși. Aceștia au fost după «Kr. Z.» aproape toți Români. Majoritatea Românilor deci s'a abținut dela vot, conform hotărârii partidului național 51; de Români s-au împotrivit însă hotărârii, mergând la urnă.

Avem însă mângâierea că mai mulți au votat supt presiunea Ciangăilor teroriști.

Balotajul din Ciacova. În 15 Maiu s'a ținut în comuna Ciacova balotajul între deputatul naționalist George Breban și kossuthistul Dr. Dobroslav Péter. Lupta s'a sfârșit cu înfrângerea noastră, întrunind Dr. Dobroslav 1017 voturi, iar candidatul naționalist câzând cu o minoritate de 222 voturi. Cauza înfrângerii noastre într'un cerc așa împistritat cu nemauri felurite, este a se căuta în mai multe împrejurări, pe cari un locuitor din acest ținut mai bine le poate cunoaște și judecă mai deamăruntul, decât să se poată zice, că am căzut numai pentru că nu am muncit destul. Poate că ici-colea nu s'a făcut tot ce s'ar fi putut face, dar acest lucru încă nu a avut de urmă neizbânda noastră nemijlocită, ci alte stări de lucruri, ce își au izvorul în nizuințe naționale, obștești și politice au tras în mod decisiv în cumpănă rezultatului final.

E drept, că din turma noastră au rătăcit în tabăra contrară un număr de alegători români, cari de ar fi votat cu noi, ar fi redus în mod însemnat numărul minorității noastre, dar cu toate acestea învingerea noastră nu ar fi putut fi asigurată numai prin totalitatea voturilor românești și sârbești din acest cerc, ținând seamă de puterea covârșitoare a străinilor.

Am raportat despre alegerea trecută, când am ajuns în balotajul, și mi-am spus nădejdea, că la balotajul, ce acum a decurs, vom putea eși învingători. Am zis-o aceasta fiindcă am pornit din un interes comun care ne-ar fi mânat pe toți într'o tabără, fără a ține seamă de naționalitate și de religie, pentru ca cu puteri unite să scoatem la triumf steagul partidului nostru, care ar fi trebuit să fie al tuturor cari își iubesc limba și neamul.

Însă acela care cunoaște firea Șvabilor și a Bulgarilor, cari n'au de loc ținte politice și naționale, ci din vremuri și până azi în timpul mântuirii dela perire a neamurilor străine de cel unguresc — au fost și sunt niște păpuși în mâinile guvernelor, a stăpânilor trecători — acela nu se va mira văzând pe Șvabi și pe

Bulgari atât de nepătrunși de trebuința vremii de a lupta pentru dulcea limbă strămoșească, pentru școală și biserică, de cari se leagă totdeauna ființa omului. Zic nu e de mirat, că din foștii «constituționaliști» ai lui Daniel dela alegerea trecută, s'au făcut deodată sprijinitori ai «kossuthismului», care în ura sa nu cunoaște margini întru pregătirea cât mai grabnică a pierzării noastre naționale. Sunt atâtea mișelii ale unui sistem putred de căpătuială, încât ași putea zice, că la noi din veacuri domnește uneltirile de învrăjpire, cari zădărnicesc Dumnezeu știe până când pacinica conlucrare a cetățenilor pentru o rodnică fericire a patriei. Ași putea zice, că precum de pe amvon păstorul sufletească din Grecia pe față lățește între credincioși ura contra Românilor macedoneni, așa și la noi un anumit număr de renegați și de căpătuiți, țin lanț încordate desbinările între naționalități.

Căci de pildă ce-l doare pe popa Nemților din Liebling, care se dă de cel mai mare Ungur, de poporeni lui Șvabi, când el abea așteaptă să sosiască odată timpul, ca el să nu mai fie silit să le predice în încălțita lor limbă nemțească, ci în scumpa și melodioasă lui limbă ungurească. Deci el numai bucură se poate, când vede că Șvabii lui, cari la alegerea trecută au dat partidă constituționalistului Dániel, în frunte cu el, care a fost scuipat și huiduit de «kossuthiști», s'au făcut deodată înfocați «kossuthiști», chiar și numai la sfatul unui director de bancă de aici, al unui slujbaș încarnat sau al unui la culme renegeat: «Ce?! Voi Nemți să sprijiniți pe-o opincă puturoasă?!...»

Frumoasă judecată despre naționalism! Să mai vorbim apoi despre statornicie în politică: azi «constituționalist», mâne «kossuthist» și poi-mâne, dacă așa ne învață popa sau cutarele director de bancă, măcar și «nihilist»! Eată de ce am zis în rândul trecut, că Șvabii sunt o marfă de vânzare, pe care neguțatorul o respiră după cele mai urcate preturi ale pieții de bani.

Mai zică cineva, că Șvabii nu sunt copti politicește, mai susțină cineva că în Ungaria și ultima suflare nu e «kossuthistă»...?! Alia ar fi însă înfățișarea lucrurilor, când «kossuthiștii» de fapt ar ajunge să fie în stare să introducă votul universal unguresc în școala și biserică naționalităților. Atunci de bună seamă s'ar luă de cap nu numai cu noi ci de bună seamă și cu Șvabul și Bulgarul. Atunci poate se vor întoarce pe calca dreaptă și oile rătăcite...

Până atunci însă urechia noastră este obișnuită să asculte mândria ce-i stăpânește pe «kossuthiști» în vorbirile lor, despre ce și deputatul ales al cercului nostru a dat dovezi în vorbirea sa de mulțumire cătră alegătorii săi zicând între altele, că el numai limbei ungurești se închină, deși ca Bulgar de origine, Bulgarilor din Denia le-a vorbit în limba lor, Șvabilor din Liebling și Ciacova deasemenea, iar Românilor celor din Petromány într'o măscărită limbă românească (bagseama de aceea s'au vândut vre-o 40.) Dar asta numai până s'a văzut ales de deputat, încolo, în loc de mulțam, cu o obraznicie fără păreche a susținut, că numai aceia sunt adevărați patrioți, cari au dus la izbândă steagul «kossuthist». Din mărturisirile acestea atât de îndrăznețe și chiar și de bunăcuviință, (căci în era kossuthistă a dispărut și simțul de tactică și de fineță), pot să învețe nu numai cei vre-o 80 de Români coade de topor, cari pe făgădueli cari nu se pot împlini și pe bani și-au vândut sângele și neamul lor, ci însuși Șvabii, dintre cari unii mai tregi la cap la auzul vorbirii ținute s'au revoltat în suflet în fața unei astfel de ticăloase călcări sub picioare a recunoștinții din partea celui care pe față a dat cu piciorul în alegătorii săi, cari cu voturile lor i-au câștigat deputăția.

Astfel de vorbire ar fi avut loc mai potrivit în Dobrișin bunăoară, dar nu într'un cerc electoral al naționalităților, în care nu Ungurii slujbași, re-

negații și Iidanii ar fi chemați să aleagă deputat ci naționalitățile, cari pâne le dau lor.

Deci ce ar fi de făcut, ca totuși un Dobroslav să nu mai poată fi nici când în stare să dascălească și să batjocurească însuși pe alegătorii săi, spre rușinea lumii?

O energică și o neîntreruptă muncă întru înfrățirea alegătorilor nemaghieri în toate cercurile mixte, o învoială care să se respecte de toate partidele întovărășite. E atât de des repetată și arătată pe socoteala noastră ura celor străini de neamul românesc, încât numai pactările (învoielile) cu toate neamurile nemaghieare din cercurile locuite de mai multe națiuni — ar putea asigura în cele mai multe locuri reușită steagului partidului național din țară. Prin o organizare mai estinsă, care să nu scape din mână nici pe cel mai neînsemnat unghiuleț locuit de naționalități, trebuie să se facă neputincioasă apucătura dușmanilor nostri politici, prin care ne pun bețe în roate, ne izolează, ne dezbină, și care este dospită și nutrită din aluatul bine frământat al pizmei contra noastră, pe motiv, că partidul nostru național face politică de rassă, de neam, și nu din interesul tuturor și spre binele tuturor deopotrivă.

Trebuesc treziți din amorțeală toți aceia pe cari la alegerile de-acum ne-am nizuit fără rezultatul dorit a-i câștiga pentru noi pe baza înrudirii noastre de interese și de scopuri ce le-am urmărit. Iar acolo unde nu ajunge vorba, să urmeze fapta.

E o idee, după părerea mea bună, ce o au unii în această chestie cu privire la cercul nostru. Vorba e, ca în viitor să se candideze în acest cerc, în restimpuri egale, Neamț, Sârb și Român, iar începutul deja la cea mai de aproape alegere să se facă cu un Neamț, cu atât mai vartos cu cât Românii și Sârbii, luptând și acum alătura, au dovedit că știu grăbi sub steagul naționalităților. Despre Nemți nu putem susține această, pentru că la alegerile de acum am învățat destul, și eu cred, că numai în acest chip ne-am putea apropia de ei. Astfel se va putea vedea întrucât un drept aceia cu provocare la învățăturile ce le-au tras din alegerile mai recente și-au dat socoteala așa, că peste tot cu Nemții din acest cerc nu poți face nimic fără a le da pe mână slobodă punga fără fund.

Se zice că nu ne-am dat destulă trudă și prin asta am căzut.

După cele descrise până aci acest lucru însă înșamnă pentru noi numai atât că nu am fost în poziție respective nu am încercat să cumpărăm pe bani scumpi și lăpădați pe nesigur, pe alegătorii Șvabi. Aceasta stă, că nu ne-am dat silința să câștigăm mandatul cu bani, dar chiar de am fi făcut-o și de ne-ar fi succes, ceea-ce e lucru foarte îndoelnic, am fi câștigat o învingere cu bani și nu ne-am putea lăuda pe drept cu o învingere morală, aceea câștigată pe cale dreaptă. »Scopul scuză mijloacele« zice-se, dar nu s'a făcut, deci cel mult în acest înțeles ni-s'ar putea impută, că nu am lucrat destul, încolo lupta ce am dat-o ba balotajul este destul de frumoasă, deoarece ce nu înzadar am avut în ziua de alegere 210 soldați sub comanda unui vicecolonel apoi 50 gendarmi sub comanda unui sublocotenent, pentru că nu am lucrat. Că listele electorale n'au fost poate destul de bine și de cu vreme îngrijite, de au votat contra noastră și câte un mort, ba chiar și un alegător escortat la vot din închisoarea din loc, ni-se poate atribui ca și o întrelăsare și ca și o iregularitate, cu care s'ar putea atacă mandatul alesului. Dar apoi că capelanul Surlașiu din Jebel stă sub acuză și sub cercetare pentru agitație, că preoții din tabăra noastră sunt luați la notiș, înșamnă oare altceva și nu lucru?

Sub orice împrejurări atât la alegerea trecută cât și la balotajul trecut am însuflat dușmanilor nostri o temere serioasă, am raportat o învingere morală destul de costisitoare în două rânduri

INSTRUMENTE NECESARE LA ORI-CE ECONOMIE.

o o o o „Ciururi-Kalmár“ adevărate și mașini pentru curățirea sămânțelor de trifoiu. o o o

Cele mai renumite în toată țara și cele mai ieftine și de construcția cea mai bună.

Fabricăm din materia de prima calitate din patrie în diferite mărimi, în diferite construcții, corăspunzătoare tuturor cerințelor economice, mașini pentru curățirea grânelor, ciururi de pleavă, mânate cu mâna ori cu motor. Rugăm să cereți catalog gratuit despre noutățile noastre de un an. La ori ce cerință răspundem prompt și fără nici o plată.

FABRICA DE MAȘINI DE GRÂNE alui KALMÁR ZS. ȘI SOȚUL HÓDMEZŐ-VÁSARHELY.

Numărul Telefonului 69.

În Aind premiat cu premiul mare de aur. Titlu în caz urgent: KALMAR-rostagyár.

Numărul Telefonului 69.

pentru candidatul nostru, căci Românii noștri de pe aici nu se știu însufleți ca mulți alții din alte părți, luându-și merindea în straiță, ba răbdând și foame pentru sfânta cauză.

Am scos steagul național, dar numai al nostru, al Românilor și Sârbilor înfrățiți și nu și al naționalităților peste tot din acest cerc, — nepângărit din lupta purtată — un rezultat nu să poate mai îndestulător între stările descrise până aici, deci laudă li-se cuvine luptătorilor și alegătorilor cari au ținut cu noi.

E drept că nu am fost strănși nici noi toți într'un mănunchiu până la unul, și tocmai de aceea ne-am îngrijit, ca toți aceia, cari s'au lăpădat de neam, să fie cât mai grabnic cu numele și după comune publicați atât în prețuiul DVAos-tre ziar, cât și în «Poporul Român», ca să-i cunoască toată lumea pe acești vânzători de neam. Ciacova în 23 Maiu 1906.

Nicolae Moldovan.

NOUTĂȚI.

ARAD, 28 Mai 1906.

— **Examen.** Sâmbătă s'a făcut examenul elevilor școlii primare române din Arad dirijată de dl Iosif Moldovan. Comisar conzistorial a fost dl asesor conzistorial Fabritius Manoilă, din partea parohiei a azistat dl Tr. Vațan, preot, apoi domni dr. G. Ciuhandru, referent școlar, căpitan Negrea, C. Don, epitrop și alții, îndeosebi părinți ai copiilor. Elevii și elevele au dat răspunsuri cari dovedesc munca și pricepera învățătorului.

— După amezai a fost la Casa Națională o recepțiune a elevilor școlii superioare de fete condusă de d-na Iudita Secula.

— **Asentările în comitatul Arad.** După planul făcut, asentările în comitatul Arad, acele asentări, cari ar fi trebuit ținute în 1905, se vor face în zilele următoare :

Arad : 23, 25, 26, 27, și 28 Iunie.

Pecica : 6, 7 și 9 Iulie.

Radna : 11, 12 și 13 Iulie.

Ternova : 15 și 16 Iunie.

Chișineu : 18, 19, 20, 21, 22 și 23 Iunie.

Aletea : 25, 26, 27 și 28 Iunie.

Șiria : 30 Iunie, 2, 3 și 4 Iulie.

Boroșineu : 5, 6 și 7 Iulie.

Hălmagiu : 13 și 14 Iulie.

Pentru voluntari s'au luat următoarele măsuri. Ei și în ast an vor intra la arme ca și de altă dată numai în Octomvrie.

Recruții vor intra la arme parte în luna lui August, parte în luna Decemvrie.

— **Promoție.** Dl Cornel Popescu, paroh gr. or. în Dieva și absolv. de facultatea filozofică, a fost promovat Sâmbătă în 6/10 Maiu a. c. la gradul de doctor în filozofie la universitatea din Cluj. Multe felicitări!

— **Căsătoria regelui Spaniei.** Regele Alfons a călătorit Sâmbătă la Irun, ca acolo să-și aștepte mireasa. Gara a fost foarte frumos împodobită. La sosirea trenului mulțimea adunată l-a împărțit pe rege de ovații foarte călduroase. Regele s'a dat jos cu suita lui și-a așteptat sosirea miresei.

Când trenul s'a oprit ovațiile s'au repetat de nou. Mulțimea striga :

«Trăiască Regina!» Regele Alfons, care era emoționat a prezentat suita sa, reginei. Princesa a primit apoi pe mai multe delegațiuni de dame, cari i-au dat buchete de flori. Regele, mireasa și întreaga suită a părăsit gara între ovațiile mulțimii și între bubuiul tunurilor. Francisc Ferdinand, care va reprezenta pe regele nostru la cununie a sosit cu suita sa la Paris. Regele României va fi reprezentat prin generalul ministru Lahovary.

— **Nou cerc fără deputat.** Cercul electoral Moravița va fi nu peste mult fără deputat, căci

alesul deputat Stoianovici va fi numit fișpan la Timișoara.

In cercul Moravița majoritatea voturilor o dau Românii, deci ar fi de dorit, ba li-se impune alegătorilor sfânta datorință, să scoată la nouă alegere învingător candidat național.

Celor ce s'au purtat slab în rândul trecut li se va da privilegiul să se îndrepte, dacă au nu mai cât de puțină dragoste de neam și de viitorul nostru.

— **Dobra — răpită.** Despre alegerea dela Dobra «Libertatea» din Orăștie publică un raport amănunțit, ce te revoltă, văzând cum își bat joc de lege, cei ce sunt puși să păzească legea. S-au făcut ilegalități ca nicăiri în alt loc. Pentru 550 alegători s'au trimis la Dobra în ziua alegerii 600 jandarmi și 200 husari.

Un vot era plătit câte cu 200 coroane. Ungurii au mai pus un candidat, pe dr. Eugen Rozvány, fratele candidatului național, ca astfel să facă confuzie între alegători. Când întrebă, cu cine votezi? Românul răspundeă hotărât — cu Dr. Rozvány!

— Resping votul, sberă spumosul popă din capul mesei. Astfel s-au respins 28 voturi.

Contra atâtor mișelii se va da petiție la Curie ca să vadă și cei de acolo cum se fac alegerile în era nouă.

— **Moartea lui Ibsen.** In ședința de Sâmbătă a Storthingului prezidentul a rostit următoarele :

«Dela ultima ședința a Storthingului patria a îndurat o mare pierdere, într'un cât moartea a răpit pe cel mai bun fiu al său, pe Henric Ibsen. Poporul norvegian își va aduce cu recunoștință aminte de memoria acestui fiu al său, pentru gloria și mărirea ce a făcut-o țării întregi. In contelegere cu ministrul prezident fac propunerea să fie înmormântat pe spesele țării».

Aceasta propunere a fost primită cu unanimitate.

Inmormântarea se va întâmpla în 31 Mai.

— **Cadoul regelui Angliei pentru regele Spaniei.** Nici regele Angliei nu poate să nu fie numărat între aceia, care vor surprinde cu vre-un cadou pe regele Spaniei și pe mireasa acestui, princesa Ena, cu ocaziunea cununiei lor. Cadoul regelui Angliei va fi însă ceva deosebit, ceva neobicit, și anume: un colac mare, extravagant de mare, ce are să fie ca o minune. Cadoul deja e și trimis la curtea regală spaniolă, și dă mult de lucru, că oare, cu ce și cum să-l taie. Eduard s'a îngrijit și de aceasta, căci alături de colacul, ce cântărește trei mii chilograme, a trimis și un cuțit corăspunzător, a cărui tăieș e de trei picioare de lung și e din aur. Colacul e înalt de șase picioare și va fi așezat pe o farfurie de argint cu un diametru de un metru, tot aceeaia farfurie ce a fost întrebuințată și la nunta princesei de Battenberg.

Imprejur colacul e împodobit cu flori. In vârf un buchet frumos din roze, iar la o parte se vede fotografia părechii tinere.

— **Interpretarea suspendării obligativității pașapoartelor față cu România.** Căpitania polițienească de graniță din Brașov r. u. trimite următoarele rânduri spre publicare și orientare a publicului :

«De oarece suspendarea obligativității pașapoartelor față cu România pentru durata expoziției a fost din mai multe părți interpretată greșit, căpitania polițienească de graniță r. u. din Brașov în dispoziția sa publicată sub nr. 448 a anunțat, că obligativitatea pașapoartelor pentru durata expoziției din București a fost suspendată numai pentru cei ce vin din România în Ungaria, însă supușii ungari dacă vreau să treacă în România, la stațiile de graniță trebuie să prezente și în timpul expoziției pașaportul, va să zică pentru cei ce trec în România, regulamentul de până acuma privitor la cercetarea pașaportului este în vigoare.

Măsura aceasta s'a luat cu scop, ca Românii, cari merg la expoziția din București eventual să

poată face excursiuni și dincoace fără nici o piedecă, însă pe lângă suspendarea aceasta unilaterală, nu s'a dat libertate cetățenilor statului ungar, cari nu posed pașapoarte, ori din punct de vedere polițienesc sunt suspecți — să poată părăsi teritorul țării în timpul amintit fără nici un control al autorităților, și să treacă pe teritor românesc».

— **Un «tinăr» de 87 ani.** Un doritor de a se căsători s'a pus în foi, căutându-și soață. Culegătorul-tipograf însă, a greșit cifra anilor și în loc de 37 a cules 87, așa că anunțul astfel publicat sună cam șod: «Un tinăr de 87 ani, din familie bună, avut... etc.»

Credeți însă că fetele și femeile n'au băgat în samă pe tinărul ăsta și l-au răs, ori nu s'a aflat nime la el?

Vă înșelați! El a primit 314 scrisori cu îmbieminte din toate părțile lumii, dela femei și fete, cari toate îi făgăduiau «bătrânului» domn, zile dulci, senine și fericite la bătrânețe.

Cea mai tinără dintre ele a fost, după spusele ei, o fată de 17 ani și cea mai bătrână de 65 de ani, dar toate se laudau că-s plăcute, casnice, frumoase și vesele, altele dintre ele se laudau, că «tare bine știu îngriji pe bătrânii bolnavi».

Ori că puneau foarte mult preț pe bogăția bătrânului ce credeau că e inclinat spre groapă!

— **Nu poate să moară.** Mehanic parisian Charlet a voit să se sinucidă în trei rânduri. Prima dată, ca tinăr de 18 ani a voit să se despartă de viață, fiindcă o fată i-a respins amorul. S'a cunoscut apoi cu soția lui de mai târziu, i-a cerut mâna, dar la început a fost corfat. La aceasta a împușcat-o în piept cu revolverul. Vreme îndelungată a zăcut în spital. El s'a îngrijit de ea, și însănătoșându-se a devenit soția tânărului de 24 de ani. In urmă a voit să-și omoare familia și pe sine. Soția și fetița lor de patru ani au murit, dar el înzădar căută moartea.

In vara trecută s'a hotărât împreună cu soția lui, că vor părăsi viața aceasta. La începutul lui August a vândut tot ce au avut, ca cu banii câștigați să poată trăi bine, câte-va zile. In 7 Aug. banii s'au gătat și atunci au voit să ducă la îndeplinire planul lor. Cu cloroform și-au omorât copiii apoi au beut și ei și s'au culcat cu gândul să nu se mai scoale. Ea nici nu s'a mui sculat, dar el da. In cealaltă zi i-a venit în ori și-a văzut, că soția lui e moartă. A luat revolverul și de patru ori a împușcat asupra sa. Doi plumbi n'au nimerit, ceilalți doi l'au rânit în piept și în grumazi. A amețit și așa a stat până la nouă ore sara. Atunci a voit să se spânzure, dar chiar în acel minut a bătut cine-va le ușă. Erau polițaii. Atunci a luat de nou revolverul și a împușcat iarăși asupra sa. Unul a intrat în frunte și atunci a căzut fără simțiri. A fost dus în spital, unde s'a însănătoșat și acum stă înaintea judecătoriei pentru uciderea soției și copiilor săi. Pertractarea s'a început luni. El se apăra, că n'ar fi avut parte la uciderea copiilor lui, căci i-a ucis mama, după-ce apoi s'a sinucis și pe sine.

— **O dramă zguduitoare s'anunță** că s'a întâmplat Sâmbătă în Cluj. Veteranul student Haury János (din Miskolcz), care căzuse de trei ori deja la profesorul Navratil a căzut și a patra oră, în desperarea sa și-a tras un gloante acolo în sala de examen, înaintea așa zicând a profesorului. Rana nu e însă mortală. Haury e însurat, are copii și e funcționar la căile ferate. Cazul a făcut mare senzație și a dat prilej studenților să facă demonstrație împotriva profesorului cunoscut ca foarte sever.

— **Un publicist chinez.** Ziariștica cu ințetul devine puternică și în China. Publiciștii chinezi mai renumiți nu sunt cunoscuți încă nici de europenii, cari locuiesc acolo, căci între acestia încă nu se află nici unul, care să-și fi putut însuși limba chineză într'atât ca să poată citi foi chineze.

Cel mai renumit publicist chinez a fost Li-Peh, Iuan.

A edat mai multe ziare, apoi a scris un op de

Se prescrie zilnic de număroși medici și profesori la morburii de plumăni, cataruri, tusă convulsivă, scrofulosă, influență.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, să se ceară totdeauna :
impachetarea originală „Roche“.

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Eletia).

Sirolin

• Promovează apetitul și greutatea corpului, delătură tusa, negma, asudarea noptea.

„Roche“

Se capătă prescriindu-se de medic la farmaciile à 4 cor. sticla

treizeci volume, în care «biciue fără de milă, mișeliile administrației chineze. El era de asemenea, din o familie, a cărui părinte și rude erau tot în serviciul statului, deci nu i-se poate împuță, că a scris fără temeiu.

Cu acest op și-a câștigat mulți dușmani dar nici unul n'a îndrăznit să-i facă vre-o neplăcere, căci atunci s'ar fi dat de gol.

— **Câni cu — păpuși.** Mai faină cinste pun pe câni Englezii. Ei, ca și americanii, sunt excentrici și ciudați. Englezii cari au câni de lux, de vre-o câți-va ani le-au făcut și acestora păpuși de iarnă, ca să nu se «răcească» și mai ales că după ce umblă cu ei pe cele străzi, intrând în casă (tot cu ei) să nu «zugrăvească» podelele cu picioarele lor, ci la trepte îi descultă și așa îi potfesc să intre prin casă.

De altcum zice că în Londra (capitala Angliei) s'au deschis cizmării anume pentru câni și zice că proprietarilor acestor cizmării, nu le merge rău «gescheftul».

— **Omor senzațional în Londra.** În o stradă principală din Londra s'a întâmplat un omor senzațional. Pictorul Wakley, a fost găsit mort în atelierul său. Deoarece din atelierul său duce o ușă în cântăria unui institut de credit, se crede, că hoții au voit să intre pe aici, și ca să nu li-se dea de urmă, l-au omorât. Poliția bănuște, că făptuitorii sunt tot acea cari au jăfuit nu de mult institutul St. James.

— **Magazin de stofă de fabrică, Lechner și Fleischer, Pécs.** În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se atla de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3'30—4'40—6'60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros probe. **Lechner și Fleischer, Arad, Szabadság-ter 17 Telefon 475.**

— **Wolf J., pantofar de ghete femeiești și bărbătești.** Arad, strada Weitzer (palatul minorităților).

— **Corecții pe hârtie calitate foarte fină** 100 bucăți cu 1 cor. 1000 bucăți 9 cor se poate căpăta în Librăria lui **Ingusz J. și fiul Arad.**

„Neamul românesc“...

În București a apărut sub titlul de mai sus o revistă scrisă de dl **N. Jorga**, profesor universitar.

În prefața scrie:

O foaie ca aceasta, «revistă» azi, din bunătațea unor prieteni care-și ascund fapta bună într'o țară, unde alții își zbiară de pe coperișuri ticăloșile, ziar mâne, din spriginul înțelegător al vostru celor mulți, o astfel de publicație mi-se pare și nouă, și folositoare. Nouă, fiind că cine și-a bătut capul până acum, afară doar de idealității dela «România Jună», perși în nepăsare, cine și-a bătut capul să scoată o foaie care să nu slujască sau dorința de câștig, sau interesele unei cete de vânători ai puterii — politicoș, se zice partid — sau une ori pe Dumnezeuul ce-și făcuse din ei înșiși. Cine a căutat să strângă în toate părțile, dela unul și dela altul, toate știrile însemnate despre noi și ale noastre, din toate treptele și din toate ținuturile! Lucru mare nu e, dar nu l'a făcut nimeni.

— Și azi trebuie să-l facă cineva. Am ajuns la vârstă, când trebuie să plecăm în toate dela cunoștința de noi înșine, dela cea mai deplină și serioasă cunoștință a tuturor puterilor și slăbiciunilor noastre. A venit vremea să lucrăm numai cu puterile noastre, ori unde le avem; a venit vremea să ținim numai câtră, corpurile noastre, bine cercetate și alese și pe deplin luminate. Am eșit dela stăpân, nu mai putem fi calfa nimănui; voim să trăim din lucrul nostru pentru a întemeia bine căminul nostru cel mic, vatra noastră cea îngustă. Alții, gospodari vechi, cu casă de ani și de ani, n'au nevoie să gândească la ori ce încep. Dar noi trebuie să ne întrebăm, să ne sfătuim, să ne înțelegem, clipă de clipă, pentru a ne afla rostul cel adevărat și a nu ne îndepărta dela dânsul.

De aceia ese această tipăritură, menită tuturor, tuturor celor buni și de ispravă, și chiar celor ce șovăesc încă, și chiar celor cari sunt în stare a se întoarce. Ea vine fiindcă trebuie să

vină. Vom vedea dacă mulți cugetă tot astfel. Dacă nu, — vom cădea, dar nu ne vom socoti învinși. La cel dintăiu privilegiu ne vom ridica din nou, și vom încerca astfel până la sfârșitul zilelor noastre, — fie și între hohotele de răs și loviturile de petri ale celor ce nu înțeleg, că am venit pentru binele lor, — ceea ce știm că este datoria noastră.

N. Jorga.

Dorim sincer să se izbândească planul urmărit de excelentul naționalist.

Concert, petreceri.

Concertul din Bonțida. Vineri în 20 Aprilie st. n. după finirea conferinței învățătorești, a avut loc în comuna Bonțida (comitatul Cluj) în localul școlii o producțiune a tinerimei române din loc cu concursul studenției universitare din Cluj.

Programul acestei producțiuni a fost cât se poate de bogat și variat. Dl V. Nițescu, student în drept, într'un frumos cuvânt de deschidere exprimă dorul, de care sunt pătrunși studenții români din Cluj, față de luminarea poporului și arată intima legătură dintre menirea studentului universitar și al învățătorului.

Tinerimea română a jucat următoarele pieze teatrale: «Otrava femeilor», «Otrava de hârcioji» și «Tinerete nebunește». În proporție cu cultura socială a diletanților, rolurile au fost destul de bine jucate. Era ceva drăgălaș și atrăgător în stângăcia primului debut de scenă al fetelor și feciorilor de țărani, și am privit cu drag, și fiecărui privitor cred că i-a rămas o dulce amintire.

Corul studenției din Cluj, condus de dl S. Nemeș, a fost la înălțimea chemării sale; a executat cu mult farmec și iscusință cântările: Răsunetul Ardealului, de I. Vidu, Tot și-am zis mândro... Pe crengi de soc, Sus e dealul și Supărat ca mine nu-i, cele două din urmă cu solo de tenor de dnul Hosu. Cedând aplauzelor nesfârșite coriștii au repetat unele dintre cântări.

Dl V. Nițescu a declamat cu mult talent poezia «Peneș Curcanul» de V. Alexandri, iar un tânăr din loc «Sufletul dădei» de Speranță. Toate punctele din program au fost viu aplaudate.

La 11 ore fiindu-se producțiunea a urmat dansul, care a decurs cu mare însuflețire până în zori de zi. Rezultatul moral a fost la înălțime, iar cel material mulțumitor. S'a încasat 117 coroane. Din profitul curat s'a dat Agenturei desp. Cluj al Asociațiunei 47 cor., iar restul de 30 coroane fondului tinerimei române din Bonțida.

Merită vii mulțumite dl învățător Bria, care a binevoit să instrueze pe tinerii țărani, asemenea și dl preot A. Cupșa, președintele producțiunei.

Ioachim Ciurea,
notarul agenturei desp. Cluj.

— **Reuniunea femeilor române din Abrud Abrud-sat și jur,** vă invită cu toată onoarea la **Petrecerea de vară** ce o arangează Luni în 4 Iunie st. n. (a 2-a zi de Rusalii) în grădina dlui George Danciu (pro-menadă.) **Abrud, 20 Maiu 1906.**

Comitetul aranjator.

Ultime știri.

Constituirea biroului camerei. **Budapesta, 26 Mai.** După lungile și anostele formalități din săptămâna aceasta camera în sfârșit s-a constituit, alegând președinte tot pe **Justh Gyula**, vice-președinti pe **Ná-vay Lajos** și pe **Rákowsky István.**

Notarii cei noi sunt șase, **Benedek János, Egry Béla, Darányi Ferencz, Hemmersberg László,** contele **Toroczka Miklós** și **Várady Károly.**

Evenimentele din Rusia.

Petersburg, 28 Maiu. Sâmbătă după amiază și până târziu seara Duma a ținut o ședință furtunoasă. Primul ministru **Goremkin** s'a declarat contra proiectelor democratice cerute de Dumă. De asemenea și contra amnestiei în masă. Rodicef în numele partidului poporului a ținut o violentă vorbire, tot așa **Anikin** și **Aladin**, după care Duma decide unanim să ceară dela Țar îndepărtarea actualului guvern.

Cultivarea părului. Cea mai obvenientă cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce suferă de acest morb

în timpul cel mai scurt devin pleșuvi, dooare-ce mătreața slăbește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă „spirtul de păr **PETROLIN**”, despre ce prin epistole de recunoștință se arată că după o folosire de câteva zile împiedecă căderea părului, și ori ce alt morb de cap si în mod avanta-

gios ajută la creșterea de nou a părului. **La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus.** Ori ce alt spirt adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricicioasă. Se capătă numai la pregătitorul: **Drogeria și laboratorul de cosmetică Koranyi și Wachsmann, Szabadka.**

Magazin principal la farmacia Földes Kelemen. Se poate căpăta și în prăvălia de toalete alui **Hegedüs Gyula** și farmacia **Vojtek și Weisz, Arad.**

Economie.

Arad, 26 Mai 1906

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 25 Mai.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Oct. 1906 (100--clgr.)	15.68—15.70
Secară pe Octomvrie	12.90—12.92
Orz pe Octomvrie	12.62—12.64
Cucuruz pe Mai	—
Grâu pe Mai 1906	11.50—11.52

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Octomvrie 1906	15.52—15.54
Secară pe Octomvrie	12.78—12.80
Ovăs pe Octomvrie	12.66—12.68
Cucuruz pe Mai	—
Grâu pe Mai 1906	—

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 klr.	Cor. 14.80—14.90
— 79—100	—
Secară: 100	12.20—12.30
Orz: 100	13.50—13.60
Ovăs mercantil 100 klg.	14.10—14.20
— cernut 100 klg.	13.30—13.30
Cucuruz nou 100	13.00—13.10
— vechiu 100 klg.	—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klg. — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klg. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klg. 125—127 fil.; calitate sârbească, grei părechea peste 260 klg. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klg. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klg. 116—118 fil.

Redactor responsabil: **Sever Bocu.**
Editor proprietar: **George Nichin.**

Stabiliment de hydrotheraphie:

Wällischhof

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorp, 30 min. departe de Viena.

Aranjament modern

(pe lângă hydrotheraphie complectă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electric, massage, electrizare, gimnastică suedă dietetică individualizată etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

In atențiunea Onoratelor Dame!

Cu toată stima aduc la cunoștința tuturor damelor din loc și provincie, că în Arad, piața Libertății No. 11 (lingă Porter Vilmos) **am deschis** după modelul atelierelor parisiene,

o confecțiune de haine femești

de care până acum în Arad încă n'a fost.

Primesc spre efectuare ori-ce lucru ce se ține de această branșă, precum haine de casă, de stradă, ocazionale, de sărbătoare, și altele de lipsă pentru dame și copii dela forma cea mai simplă până la cea mai scumpă, în croitura cea mai elegantă, pe lingă prețurile cele mai moderate și pe lingă serviciul cel mai prompt.

Haine de doliu se pregătesc în 12 ore.

Cerând sprijinul onoratului public — rămân cu deosebită stimă:

HUPPERT HENRIK

Confecție de haine englezești — Arad, Szabadság-tér 21 (casa Lengyel).

IN ATENȚIA CELOR CE ZIDESC!

Wandracsek Ignác

zidar calificat și antreprenor de zidiri

Arad, strada Választó nr. 62. b.

Se recomandă p. t. publicului din loc și provincie, pentru orice fel de lucrări în această branșă, ca: case de chirie, case particulare, vile și zidiri economice, asemenea primește și reparare ade zidiri vechi, pe lingă garanță și prețuri foarte ofrtine.

Planuri și budgete face pe prețuri convenabile.

Bräuner Vilmos

zugrav-decorator

ARAD, — Strada KAPA — Nro. 12.

Locuința mea dela 1 Martie: strada
Deák Ferencz în casa lui Melrovitz.

Primește spre efectuare orice lucru ce se ține de un zugrav, precum:

decorarea interiorului de bisorici, sale, castele, etc. și zugrăviri de teatru și tablouri.

Efectuesc lucruri din provincie.

Fac la dorință planuri de lucrări în cinste.

Cine vrea să cumpere ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii

precum

în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în un asortiment bogat acela poate se căștigi în prăvălia lui

Czernóczy Mihály

călțunar pentru bărbați și femei

Kossuth-utca nr. 67 și Boros Béni-tér nr. 2.

Dacă suferi de reumă și răceală, nu căuta alt medicament
ei cumpără o sticlă de **spirte de reumă de Dr. Fleisch**

care vindecă reuma, răceala, durerea de mâsi, picioare, spate și șele, slăbirea mânilor și picioarelor, durerile iscate din bătăi, sfortări, scintiri și umflăturile, mai în grabă de cât ori-ce alt medicament. Infuzița se poate vedea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi la cari n'a folosit nici scaldă nici alt medicament. Se poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui o o o

Dr. Fleisch Emil apotecar „Magyar Korona”
GYÖR — Baross-ut Nr. 24.
Budapesta, magazinul prim în apotecile lui Török Iosif
Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrassy-ut 26.

O sticlă de 1½ delitre 2 cor. La o folosire mai îndelungată, pentru o sticlă „familiar” prețul 5 cor., din care 2 sau 3 la dispoziție le trimitem pe lingă ramburs postal.

TISLER VAZUL pavagiu

Arad, strada Radnai 24

primește orice muncă de pavare

apoi

fac plăci de beton, canaluri de beton, fundamente pentru uscarea păreților umezi, primesc orice construcții de pământ în condițiile cele mai avantajoase și în prețurile cele mai ieftine.

In pretuita atențiune a arhitecților!

Lenkey Antal

zidar diplomat și întreprinzător-architect

ARAD, strada Szekeres Nro. 4.

Se recomandă atențiunei p. t. publicului din loc și din provincie care vrea să zidească, primind pe lingă prețuri moderate și pe lingă garanță tofelul de lucrări din branșă zidăriei anume: case de arindă, case private, cartele de vară și grânare precum și transformarea edificilor vechi, a fațadelor și a pavagelor de cement și beton.

La dorință servesc gratuit cu planuri și cu preliminar de spesa.

Serviciul prompt și conștientios!

Unde se adună Români?

La hotel „Palatin”

care e aranjat din nou în modul cel mai modern, cu odăi curate, foarte elegante și foarte eftine.

Unde e locul de întâlnire al inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului „Palatin” al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veritabilă de — Schwechat?

In restaurantul „Palatin” al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul o o o o o o o o „La Palatin”

Unde poți căpăta, în Arad, cele mai bine gătite mâncări?

Tot la „Palatin”, la restaurantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă cirnați proaspeți și carne de porc. Abonamente se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientios!

Premiat la expoziția dela 1906 din Budapesta.

NÁDOR TÓDOR

parchete, mozaic, lac, curățitor de praf

ARAD, Edelspacher-utca nr. 6a. (Casa proprie.)

Recomandă **lacul său pentru parchete**, inventată de el însuși și întrebuințată de ani de zile, care s-a deosebit nu numai prin culoarea sa frumoasă și trainică, dar și prin ușoara lui aplicare. Înainte de întrebuințare dăm bucuros oricui instrucții asupra întrebuințării. Primește lăchirarea parchetelor pentru a-le feri de praf în prețurile cele mai avantajoase atât aici în localitate, cât și în provincie. O încercare va convinge pe oricine că fabricatul arădan alui Nádor Tódor este superior celui din străinătate.

Prețul lacului lui Nádor este de 2 cor. 90 bani. Vanzătorii en gros vor avea reduceri. Perilele trebuitoare să vind cu prețurile cele mai avantajoase.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. publicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

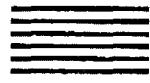
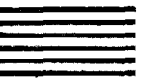
Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

000 Seară de seară muzica cea mai bună dilectează pe oaspeții mei. 000

Serviciu prompt, curat și conștient. 000 Abonamente se fac cu prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restaurantier.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în
Arad, — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1.
o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

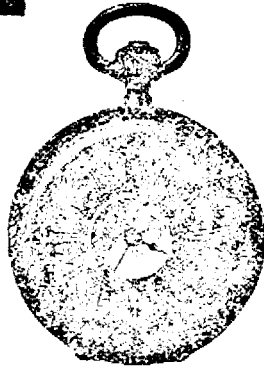
o o **Austroungaria, Germania și America** o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țurile cele mai avantajoase. o—o—o

— In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâ-
mătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi,
pluguri (Seitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de piv-
nitărie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii miel și mari, după
cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele
mașinăriiilor sus numite.

— Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de
abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz,
garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de ma-
terialul cel mai bun.

— Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de re-
paraturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit
o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

CELE MAI BUNE OROLOAGE

cele mai solide și cele mai după moda
juvalericale atât pe bani gata cât și

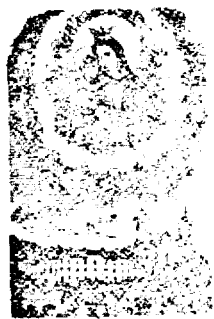
— IN RATE —

pe lângă chezașie de 10 ani și prețuri ieftine,
liferează cea mai bună prăvălie în această
privință în întreaga Ungaria:

Brauswetter János
orologier — Szeged.

Se trimit CATALOAGE cu 2000 chipuri în cinste și gratuit.

Corespondențele să se facă în cât se poate
în limba maghiară, germană sau franceză.

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA“

pentru răni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac, boli vechi de stomac și lipsei de apetit, contra reumei, junghiurilor, colice și durere de cap, estern la răni timpurii, la sgărieturi, la scrinteli și ruperi de oase, contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: prețul 30 fil., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele — SENECA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii, influenței. Cutia 1. Cor., 10 cutii franco 8. Cor.
Se poate căpăta la **Kossuth Pál, Szűz Mária.** gyógyszerháza, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

Centauria! Cel mai minunat întăritor de stomac!
Depărtează frigurile stomacale, colicele,
lipsa de scaun, diaree, răceli și multe alte boale diferite.

O scrisoare de mulțumită.

Stimate domnule apotecar! Pentru admirabila DV tee întări-
toare de stomac nu Vă pot mulțumi din destul și regret că nu o
pot recomanda în deajuns pentru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi
colegi ai mei Vă vor comanda zilele astea câte-va pachete din teea
„CENTAURIA“. Eu Vă mulțumesc și Vă rog a-mi mai trimite încă
un pachet mare pentru ceste 2 cor. Cu stimă: Ion Luca, Inv.